

Öndunarfærasýkingar

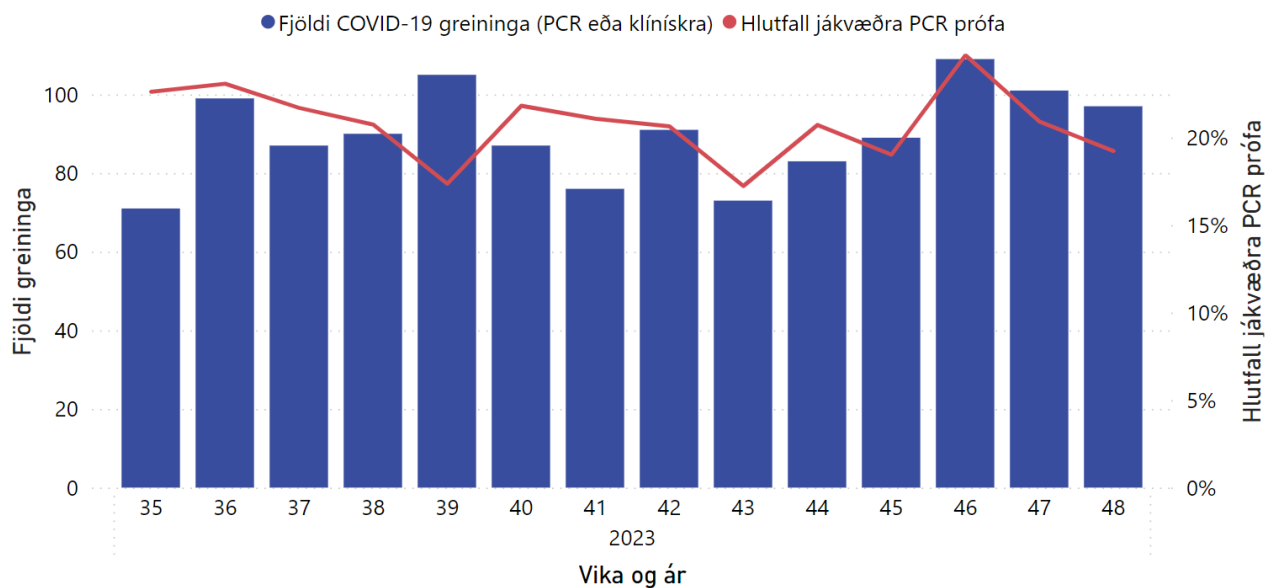
Vika 48

27. nóvember – 3. desember 2023

Embætti landlæknis
Sóttvarnalæknir

COVID-19 (SARS-CoV-2)

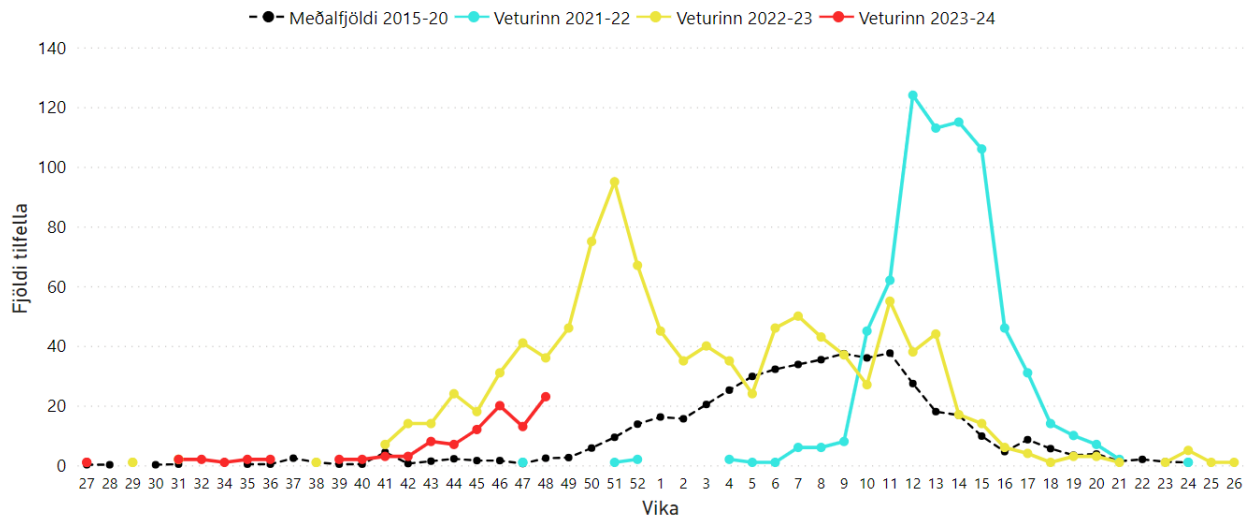
Fjöldi COVID-19 greininga í haust hefur verið nokkuð stöðugur og heilt yfir eru ekki merki um aukningu. Í viku 48 greindust 97 einstaklingar með COVID-19, annað hvort staðfest með PCR-prófi eða með klínískri greiningu. Hlutfall jákvæðra prófa af heildarfjölda greindra sýna hefur einnig verið nokkuð stöðugt frá upphafi hausts og sveiflast í kringum 20% (mynd 1).

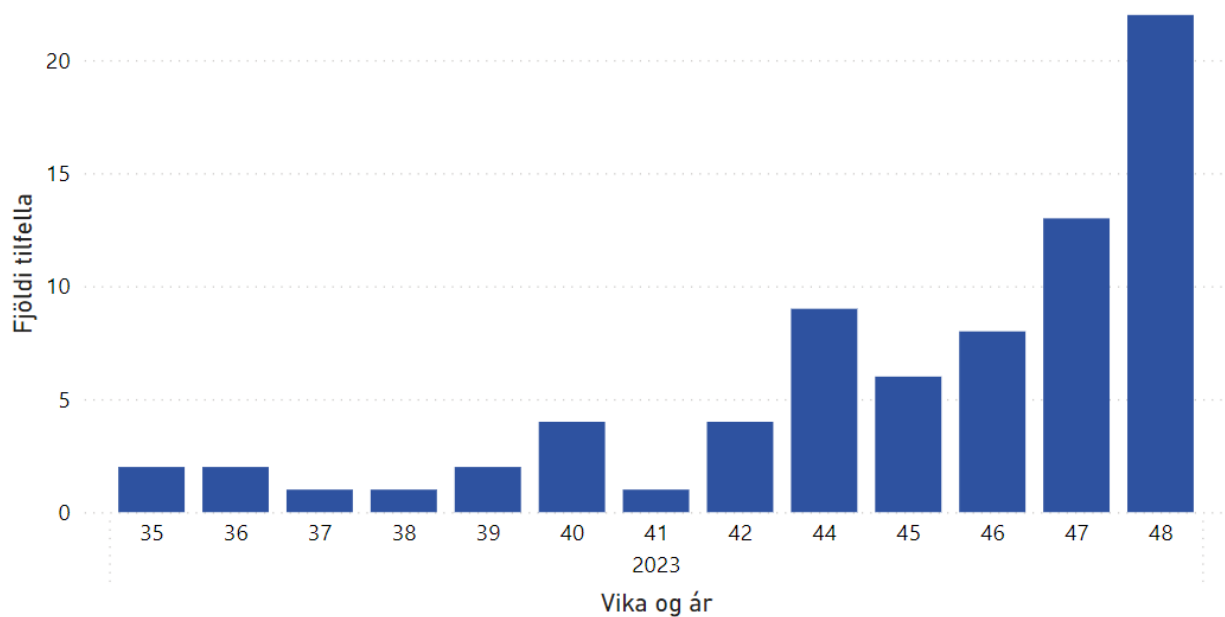
Mynd 1. Vikulegur fjöldi einstaklinga sem greindist með COVID-19, annað hvort með PCR-prófi eða klínískri greiningu (vinstri ás), og hlutfall jákvæðra COVID-19 PCR-prófa af heildarfjölda greindra sýna (hægri ás) haustið/veturinn 2023 (frá mánaðamótum ágúst–september).

Inflúensa

Fjöldi greininga á staðfestri inflúensu þokast upp á við og voru 25 greiningar í viku 48. Inflúensan er fyrr á ferð nú miðað við venjulega fyrir COVID-19 faraldurinn en aðeins seinna en síðasta vetur. Fjöldi greininga nú er sambærilegur meðalfjölda í viku 4 árin 2015–2020 (mynd 2), sem myndi vera í janúar. Einnig ber að nefna að mun fleiri sýni eru tekin nú miðað við árin fyrir COVID-19 faraldurinn. Öll greind tilfelli inflúensu í viku 48 voru af inflúensustofni A. Klínískum greiningum á inflúensulíkum einkennum eða „flensu“ (greiningum læknis án rannsóknarniðurstöðu) fer einnig fjölgandi (mynd 3).

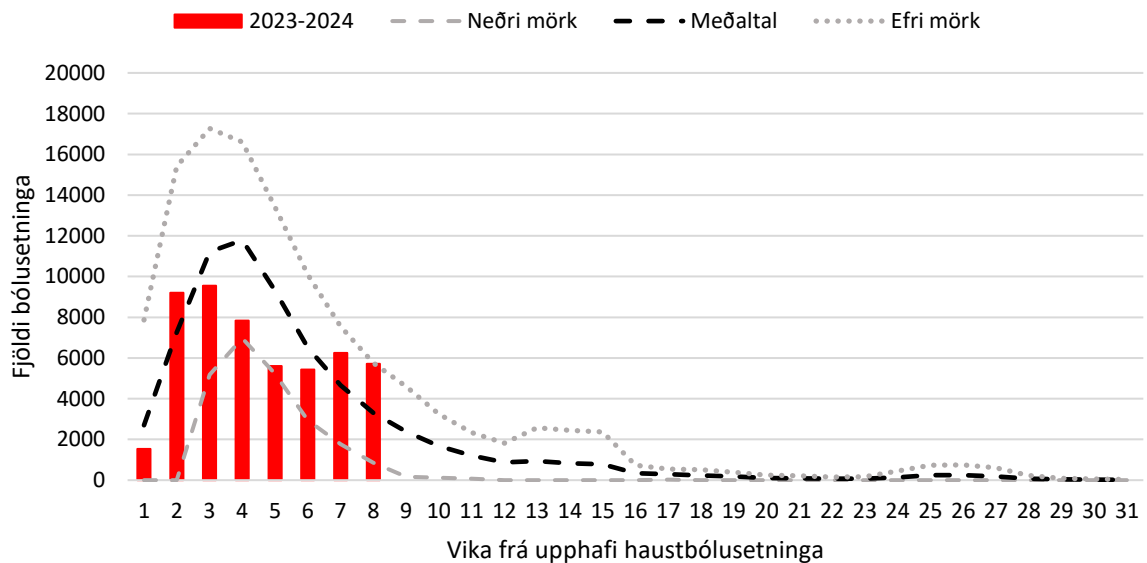

Mynd 2. Fjöldi með staðfesta inflúensu eftir vikum veturinn 2023–2024 og síðastliðin tvö flensutímabil samanborið við meðaltal síðustu fimm flensutímabila þar á undan (2015–2020). Athugið að veturinn 2020–2021 greindist ekkert tilfelli af inflúensu.

Mynd 3. Vikulegur fjöldi klínískra greininga á inflúensulíkum einkennum haustið/veturinn 2023.

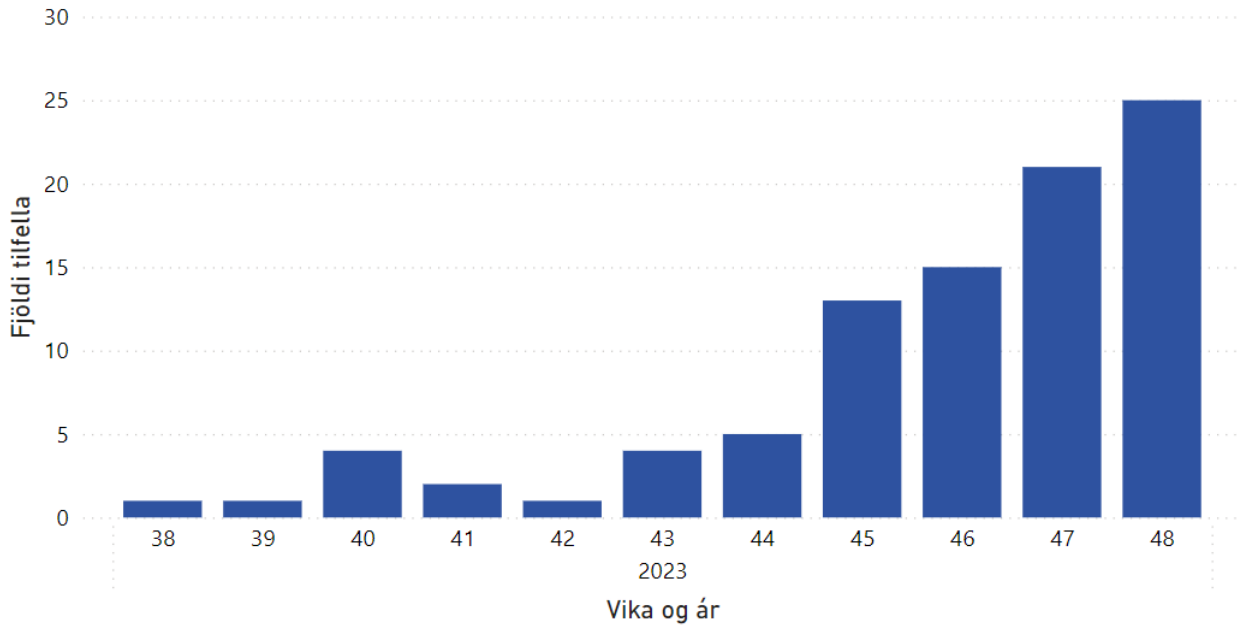
Þátttaka í inflúensubólusetningum það sem af er hausti hefur verið dræm og minni samanborið við meðaltal þátttöku undanfarna fimm vetur (mynd 4). Mikilvægt er að einstaklingar í áhættuhópum þiggi bólusetningu nú samkvæmt [tilmælum](#) sóttvarnalæknis. Bólusetning er í boði hjá heilsugæslu og er fólk hvatt til að þiggja hana sem fyrst.

Mynd 4. Bólusetningaþátttaka veturinn 2023–2024 samanborið við hlaupandi meðaltal síðustu fimm vetra (frá hausti 2018 til vors 2023). Á myndinni eru einnig sýnd skekkjumörk miðað við 95% öryggisbil.

RSV og aðrar öndunarfærasýkingar

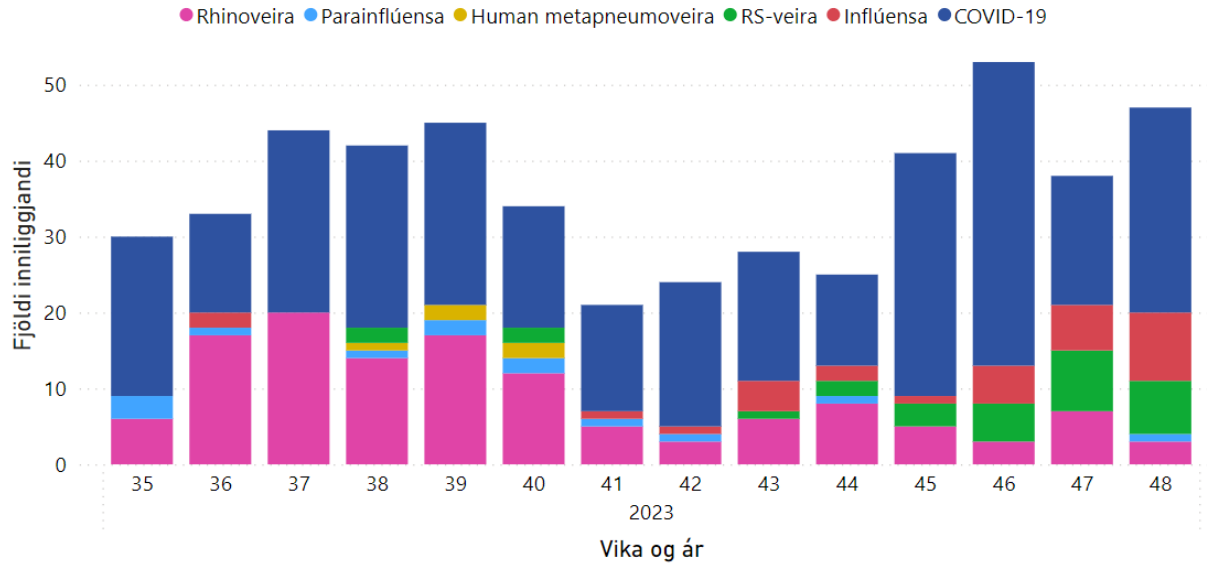
Fjöldi greininga á RS-veirusýkingu (RSV) fer hækkandi en 25 einstaklingar greindust í viku 48 (mynd 5), þar af sex börn undir eins árs aldri. Af öndunarfæraveirum öðrum en inflúensu og RSV greindust flestir með rhinoveirum (kvef) í viku 48. Frekari upplýsingar um greiningar á öndunarfæraveirum má sjá á [vef sýkla- og veirufæðideildar Landspítala](#).

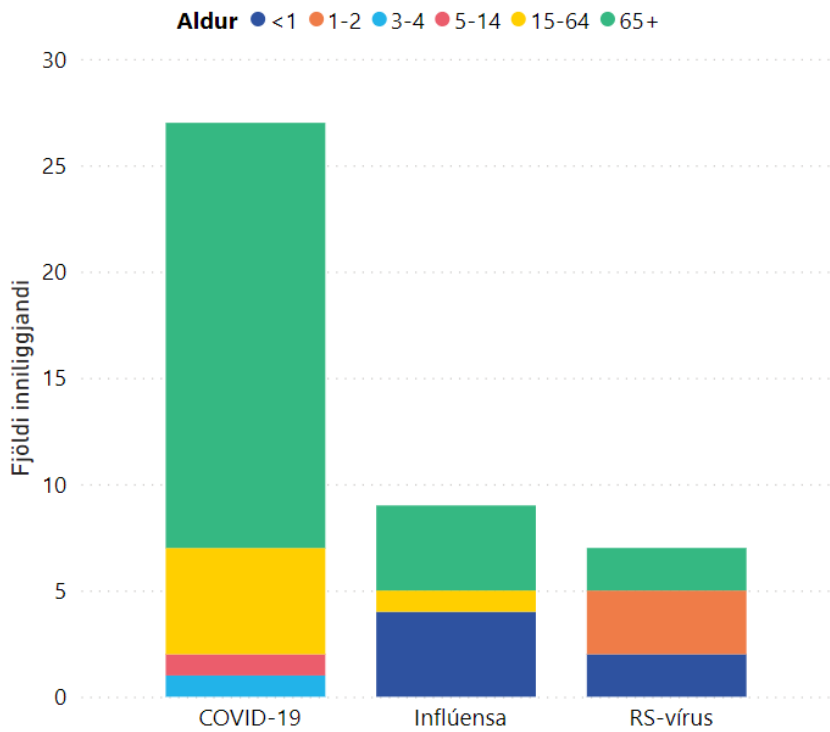
Mynd 5. Vikulegur fjöldi greindra RS-veirusýkinga haust og vetur 2023.

Innlagnir á sjúkrahús

Fjöldi einstaklinga innliggjandi á Landspítala með öndunarfæraveirusýkingu jókst í byrjun nóvember og hefur vikulegur fjöldi verið nokkuð stöðugur síðan, á bilinu 40–50 einstaklingar. Þau sem lágu inni í viku 48 vegna öndunarfærasýkinga voru flest með COVID-19 líkt og verið hefur undandarið (mynd 6). Af þeim sem lágu inni með COVID-19 í viku 48 voru flestir í aldurshópnum 65 ára og eldri. Jafn margir í aldurshópnum 65 ára og eldri og undir eins árs lágu inni vegna inflúensu. Börn undir tveggja ára voru í meirihluta af þeim sem lágu inni vegna RSV (mynd 7).

Mynd 6. Fjöldi innlagðra einstaklinga með öndunarferasýkingar veturinn 2023–2024. Gögn frá Landspítala.

Mynd 7. Fjöldi einstaklinga innliggjandi á Landspítala með öndunarferaveiru í viku 48, eftir aldri.

Samantekt

Fjöldi COVID-19 greininga er stöðugur en fjöldi greininga á influensu virðist vera á uppleið. Fjöldi greininga á RS-veirusýkingu er einnig á uppleið. Fjöldi einstaklinga inniliggjandi á Landspítala með öndunarfæraveirusýkingu jókst í byrjun nóvember og hefur vikulegur fjöldi verið nokkuð stöðugur síðan. Flestir sem liggja inni eru með COVID-19 og af þeim voru flestir í aldurshópnum 65 ára og eldri. Börn undir tveggja ára voru í meirihluta af þeim sem lágu inni vegna RSV í viku 48.

Staðan í Evrópu

Tíðni öndunarfærasýkinga er á uppleið víða í Evrópu. Áfram er meira um tilfelli af völdum COVID-19 en RSV og influensu. Tíðni RSV er þó á uppleið með mest áhrif í aldurshópnum yngri en 5 ára. Misjafnt er eftir löndum hvort tíðni og alvarleiki COVID-19 sé að aukast eða minnka. Fjöldi smita virðist frekar fara hækkandi í norðlægrri Evrópu samanborið við lönd í Suður-Evrópu þar sem sums staðar fer tíðnin lækkandi. Tíðni influensu er enn lág en merki um aukna útbreiðslu og hækkandi tíðni í sumum löndum.

Sóttvarnir

Full ástæða er til að sinna persónulegum sóttvörnum til að draga úr líkum á að smitast og á að smita aðra. Við minnum öll á að:

- Fylgja tilmælum um bólusetningu.
- Halda sig til hlés í veikindum.
- Forðast umgengni við ung börn og aðra viðkvæma ef með einkenni.
- Hylja nef og munn við hósta og hnerra.
- Sinna reglulegum handþvotti.
- Nota grímu við ákveðnar aðstæður eins og á heilbrigðisstofnunum þ.m.t. biðstofum.
- Lofta út.

The infographic features three circular icons: a shield with a cross and virus particles, a syringe and vaccine vial, and a doctor in a blue coat holding a tablet. Logos for the Icelandic National Center for Disease Control and the ECDC are also present.

Embætti landlæknis
Sóttvarnalæknir

ecdc

Bólusetning gegn COVID-19 og influensu er mikilvæg vörn fyrir viðkvæma hópa og heilbrigðisstarfsfólk.

Komum í veg fyrir smit í vetur!